

הפנינג סוכות

מנהל החינוך

מחלקת מורשת

הפנינג סוכות

מחלקת מורשת – אגף החינוך

1. כללי

1.1 בעקבות פנייתו של החשב המלווה לעירייה למבקרת העירייה, נערכה ביקורת בנושא התקשרות העירייה עם עמותת "למען שמו באהבה", במטרה להשתתף בהוצאות אירוע הפנינג בחול המועד של חג הסוכות שחל בחודש ספטמבר 2021.

1.2 ההתקשרות בוצעה באמצעות מחלקת מורשת באגף החינוך.

1.3 האירוע התקיים בתאריך 22.9.21 בשעה 12:00 במתחם ביה"ס תיכון שז"ר ברחוב מוכרי הסיגריות בעיר.

2. תוכנית הביקורת

2.1 הביקורת בחנה את אופן ניהול וביצוע ההתקשרות עם עמותת "למען שמו באהבה" על פי החוקים והכללים המחייבים את העירייה בניהול התקשרויותיה עם גורמים חיצונים.

2.2 הביקורת התמקדה בנושאים הבאים:

2.2.1 אופן ההתקשרות עם עמותת "למען שמו באהבה".

2.2.2 מהות ההתקשרות.

2.2.3 אופן ביצוע המעקב והבקרה אחר ביצוע התחייבויות העמותה.

2.2.4 אישור החשבונות וביצוע התשלומים.

2.3 הביקורת נפגשה במהלך עבודתה עם ראש מינהל חינוך, חשב אגף החינוך ומנהל מחלקת מורשת.

2.4 הביקורת כללה איסוף מסמכים ונתונים באמצעות מנהל מחלקת מורשת.

3. סיכום הביקורת

3.1 בתום הביקורת נדונו ממצאיה עם מנכ"לית העירייה, גזבר העירייה, ראש מינהל החינוך, חשב אגף החינוך ומנהל מחלקת מורשת.

ממצאי הביקורת העיקריים

4. כללי

4.1 הביקורת התרשמה, כי תהליך ההתקשרות עם עמותת "למען שמו באהבה" נעשה בניגוד לנוהלים וההנחיות כפי שיפורט בדוח זה.

4.2 בראשית התהליך, הוגשו הצעות המחיר בליווי הבקשה לאישור הזמנת עבודה אשר ניכר היה, כי הוכתבו לנציגי העמותות על מנת שניתן יהיה להציג בעת הכנת הזמנת העבודה.

4.3 הביקורת מעירה על כך בחומרה, משום שמדובר בהטעייה של המנהלים האחראים האמורים לאשר הוצאה זו בהסתמך על הצעות המחיר האלו.

4.4 יש לציין, כי באירוע נכח סגן ראש העיר מחזיק תיק החינוך והתרבות, אולם לא נכח כל נציג מאגף החינוך. לדברי מנהל מחלקת מורשת, מדובר בתקופה של מגיפת הקורונה, בה אנשים נמנעים מלהגיע לאירועים רבי משתתפים.

4.5 מעבר לכך, תמוה בעיני הביקורת מדוע מחלקת מורשת אחראית על אירוע תרבות זה, ושוכרת עמותה להפיקו, בעוד שקיימות בעירייה יחידות, כגון: אגף תרבות והחברה לתרבות פנאי וספורט, שזהו תחום עיסוקם. גם מנכ"לית העירייה סבורה שהמנהלים המתמחים בקיום אירועים אמורים לנהל את התהליך, ומנהלי המחלקות השונות כגון: מחלקת מורשת אמורים להיעזר בהם כדי להוציא אל הפועל את האירועים הנוגעים לתחום פעילותם ולאוכלוסייה להם הם נותנים את השירות.

4.6 לאחרונה, בהנחיית מנכ"לית העירייה נערך נוהל אירועים חדש המסדיר את כל שלבי התהליך המתקיים בנושא קיום אירועים מסוגים שונים.

4.7 ראש מינהל חינוך מסר לביקורת, כי דוח זה וממצאיו, הסבו את תשומת ליבו לכך שעליו לעיין היטיב בהצעות המחיר המוגשות לאישורו. מטבע הדברים, הקפדתו היתה יותר על המנהלים החדשים, והוא סמך יותר על המנהלים הוותיקים (כמו מנהל מחלקת מורשת) שהם מכירים את הנהלים ופועלים על פיהם.

4.8 ככלל, במנהל החינוך ישנה עובדת האחראית על הדרכת המנהלים החדשים, והדבר מבוצע בתהליך של ליווי צמוד.

4.9 מנהל מחלקת מורשת מסר לביקורת, כי הוא לוקח אחריות על התנהלותו במקרה חריג זה, וכי מקרה זה לא ישנה. לטענתו, תהליך העבודה בוצע בלוח זמנים צפוף.

4.10 גזבר העירייה סבור, כי על המחלקה להכין תוכנית עבודה שנתית מוסדרת ומפורטת שיכולה למנוע ביצוע בלוח זמנים קצר, וכן מסתמכת על תקציב מאושר.

4.11 היועצת המשפטית סבורה, כי מדובר במקרה חריג ומציעה לערוך למנהלים רענון הנחיות, לבל ישנה. בנוסף, לדעתה אין לשלם לעמותה את התשלום שהיא דורשת.

4.12 היועצת המשפטית מציעה לפרסם קול קורא בעניין קיום ארועים בסדר גודל דומה לאירוע הפנינג סוכות, ובכך לנהל את התהליך באמצעות ועדת התקשרויות בהתאם לנהלים.

4.13 יש לציין, כי הביקורת בדקה מקרה זה באופן ספציפי, ולא ערכה ביקורת במחלקת מורשת על שלל פעילויותיה, על מנת להיווכח בהתנהלותה השוטפת. אי לכך,

הביקורת מתייחסת למקרה זה כמקרה חריג ויוצא דופן, שאינו בהכרח מעיד על התנהלות המחלקה.

5. הצעות מחיר

- 5.1 מנהל מחלקת מורשת הציג בפני הביקורת שלוש הצעות מחיר.
- 5.2 לשאלת הביקורת השיב מנהל המחלקה, כי הוא לא פנה בכתב על מנת לקבל הצעות מחיר, תוך כדי פירוט השירות המבוקש, אלא ביקש מהם באמצעות שיחה טלפונית, להגיש לו בקשה בכתב להשתתפות העירייה בהפנינג סוכות.
- 5.3 המציעים שהציעו את ההצעות המחיר שהוצגו בפני הביקורת היו, כדלקמן:
 - 5.3.1 עמותת "למען שמו באהבה" – שמטרתה הפעלת כולל אברכים וחלוקת מלגות, הפעלת גני ילדים ומעונות יום.
 - 5.3.2 המכללה לקידום ולטיפוח קבוצות ספורט מכבי בת ים - שמטרתה העיקרית הפעלת חוגי כדורסל לנערים.
 - 5.3.3 בית מדרש לדיינים בת ים – שמטרתה ניהול כולל אברכים ובית מדרש, בו יוכשרו תלמידי חכמים לרבנות והפצת תורה בבת ים.
- 5.4 הביקורת מעירה על כך, שלא ברור הקשר בין המטרות העיקריות של כל אחת מהעמותות שהגישו את הצעות המחיר לבין רצונה של העירייה להשתתף בארגון ההפנינג על ידן.
- 5.5 בעקבות הערת הביקורת, הציג מנהל מחלקת מורשת מסמך החתום על ידי הנהלת בית המדרש לדיינים, בו לדבריהם היתה להם כוונה לקיים אירוע הפנינג למשפחות, על אף שלא קיימו אירוע מסוג זה בעבר, ובכוונתם היתה לפנות לאנשי מקצוע העוסקים בתחום על מנת שיפיקו אותו, וזאת על מנת לגרום לציבור לשוב ולפקוד את בית המדרש, לאחר שמספרם התדלדל בעקבות מגיפת הקורונה. בשל העובדה שהעירייה לא קיבלה את הצעתם, הם ויתרו על קיום האירוע.
- 5.6 מועדון הכדורסל – מכבי בת ים - העביר מסמך לפיו הוא מקיים פעילויות שונות לקהילה כדי להתחבר אליה, ללמוד את צרכיה, ולקדם את פעילות הכדורסל החוגית.
- 5.7 עמותת "למען שמו באהבה" הצהירה בכתב, כי היא נוהגת לקיים מגוון פעילויות למען תושבי העיר, בעיקר בסמוך לחגים, הכוללים אירועי מתנפחים בחול המועד סוכות ופסח, שמחת בית השואבה והקפות שניות, מסיבות חנוכה ופורים ועוד.
- 5.8 למרות שמנהל המחלקה לא העביר לעמותות מפרט של המרכיבים שברצונה של העירייה שיהיו בהפנינג, הגישו העמותות מפרט זהה (בסדר שונה) בעלויות שונות, דבר תמוה כשלעצמו.
- 5.9 גזבר העירייה העיר למנהל מחלקת מורשת, כי יש לפעול לפי הנהלים, כך שעל מנת לקבל הצעות מחיר מספקים/נותני שירות תשלח בקשה בעלת נוסח של מפרט אחיד.

5.10 העמותות בקשו את השתתפות העירייה ב – 50% מהעלויות המפורטות בהצעות המחיר שלהן.

5.11 להלן פירוט הצעות המחיר :

5.11.1 עמותת "למען שמו באהבה"

השכרת אולם – 3,000 ₪

תקליטן והגברה – 2,500 ₪

מתנפחים ומתקנים 15,000 ₪

השכרת מתקני מזון ומפעילים – 5,000 ₪

ליצן ומופע קרקס – 7,500 ₪

חלוקת פרסים, הפתעות ומתנות לילדים – 5,000 ₪

שומר, סדרנים ומנקים – 2,000 ₪

סה"כ 40,000 ₪.

5.11.2 המכללה לקידום ולטיפוח קבוצות ספורט מכבי בת ים

השכרת אולם – 5,000 ₪

השכרת מתקני מזון ומפעילים – 7,500 ₪

תקליטן והגברה – 4,500 ₪

חלוקת פרסים, הפתעות ומתנות לילדים – 8,000 ₪

שומר, סדרנים ומנקים – 5,000 ₪

מתנפחים ומתקנים 40,000 ₪

ליצן ומופע קרקס – 10,000 ₪

סה"כ 60,000 ₪.

5.11.3 בית מדרש לדיינים בת ים

השכרת מתקני מזון ומפעילים – 6,000 ₪

שומר, סדרנים ומנקים – 2,000 ₪

השכרת אולם – 4,000 ₪

ליצן ומופע קרקס – 8,500 ₪

חלוקת פרסים, הפתעות ומתנות לילדים – 7,000 ₪

תקליטן והגברה – 3,500 ₪

מתנפחים ומתקנים 18,000 ₪

סה"כ 50,000 ₪.

6. הזמנת עבודה

- 6.1 בתאריך 30.8.2021 הוכנה הזמנת עבודה שמספרה 20213109 לכבוד "עמותת למען שמו באהבה".
- 6.2 הסעיף התקציבי למימון הוצאה זו היה של "מורשת וזהות יהודית" שמספרו 827/782.
- 6.3 מהות העבודה נרשמה כדלקמן: "השתתפות המחלקה באירוע חול המועד סוכות לשיבת "למען שמו באהבה" בליצינים, השכרת מתקני מזון, מתנפחים וכדומה".
- 6.4 סך הזמנת העבודה הסתכמה ב- 20,000 ₪.
- 6.5 חשב האגף ביקש ממנהל המחלקה לאשר את הזמנת העבודה גם על ידי היועצת המשפטית, משום שמדובר בתשלום לעמותה. היועצת המשפטית השיבה, כי אין הבדל בין תשלום לעמותה או לספק שאיננו עמותה, וישנן שלוש הצעות מחיר.
- 6.6 בתאריך 9.9.2021 אישר ראש מינהל חינוך את הזמנת העבודה, ובתאריך 13.9.2021 אישר אותה גם גזבר העירייה.
- 6.7 הזמנת העבודה נמסרה לבדיקתו ואישורו של החשב המלווה, שהביע תמיהה לגבי הצעות המחיר שהוגשו, והוא בחר שלא לאשרה.
- 6.8 למרות זאת, התקיים האירוע.
- 6.9 הביקורת מעירה בחומרה, כי אין למנהל בעירייה סמכות (להוציא מקרה חירום חריג) לאשר התחייבות כספית של העירייה, טרם אושרה הזמנת העבודה בידי כל המנהלים האחראים.

7. פרסום

- 7.1 הביקורת בדקה ומצאה, כי הוכן גליון לפרסום האירוע, שלדברי מנהל עמותת "למען שמו באהבה" נתלה בסמוך לכתובת העמותה (באזור הרחובות הרצל ושדרות העצמאות). לדבריו, היה רצון למנוע הגעתם של מספר רב של תושבים בשל מגבלת הקורונה, ולכן לא הורחב הפרסום.
- 7.2 בגליון הפרסום לא הופיע כל רישום (או סמל) המעיד, כי עיריית בת ים שותפה לארגון ההפנינג.
- 7.3 בעלון של עמותת "למען שמו באהבה" התפרסמו כחודש לאחר האירוע, תמונות מיום ההפנינג, אולם שוב ללא כל ציון שמה של עיריית בת ים.
- 7.4 יש לציין, כי כאשר העירייה שותפה לקיום אירוע כלשהו עם גוף חיצוני אחר, קיימת הקפדה על ציון שמה של העירייה בעת הפרסום.

8. חשבונות ותשלומים

- 8.1 בתאריך 28.9.2021 הגישה העמותה לעירייה אישור על **תרומה** בסך 20,000 ₪. לא ברור מדוע לא הגישה העמותה חשבון, והציגה את השתתפות העירייה כתרומה.
- 8.2 להדגשה, אין העירייה מחלקת תרומות לעמותות אלא תמיכות, וזאת על פי נוהל תמיכות. ברור שבמקרה זה לא היה מדובר בתמיכה, והמנהלים האחראים לא פעלו בהתאם לנוהל תמיכות המחייב את העירייה.
- 8.3 בהצעות המחיר היה כלול גם מרכיב של השכרת אולם. הביקורת מצאה, כי בפועל העמידה העירייה לרשות עמותת "למען שמו באהבה" את אולם הספורט של ביי"ס שז"ר לקיום ההפנינג. מכאן, שלא היתה לעמותה כל הוצאה בגין השכרת אולם.
- 8.4 ולכן, היה על עמותת "למען שמו באהבה" להפחית עלות זו בסך 1,500 ₪ המהווים מחצית מהעלות המוצעת, מהדרישה לתשלום. אולם הביקורת מצאה, כי זה לא נעשה.
- 8.5 מנהל מחלקת מורשת טען בפני הביקורת, כי הוא לא היה מודע לכך, שהעמותה הורשתה להשתמש באולם הספורט, ללא תמורה.
- 8.6 מעבר לכך הביקורת סבורה, כי העמדת אולם הספורט לשימוש ללא תמורה, נעשתה בניגוד לנהלים.

9. הוצאות ששולמו

- 9.1 הביקורת ביקשה ממנהל המחלקה למורשת להמציא ממנהל העמותה "למען שמו באהבה" אסמכתאות על ההוצאות שהיו לעמותה בגין קיום האירוע.
- 9.2 לביקורת הוצגו המסמכים הבאים:
- 9.2.1 חשבונית עבור תשלום למתנפחים – "חוויות א.א. הפקות" סך של 4,500 ₪ כולל מע"מ.
- 9.2.2 אסמכתא מ"חוויות א.א. הפקות על **יתרת חוב** בסך של 18,000 ₪ (10,500 ₪ עבור מתנפחים ו-7,500 ₪ עבור הופעת פעלולן).
- 9.2.3 אסמכתא מתקליטיית "שבע שמחות" על **יתרת חוב** בסך 2,500 ₪.
- 9.3 מכאן, שהעמותה שלמה עד כה סך של 4,500 ₪ בלבד עבור הפנינג סוכות, ונותרה חייבת סך של 20,500 ₪ לספקים.
- 9.4 העמותה לא הציגה אסמכתאות נוספות לגבי הוצאות נוספות שהיו לה בגין אירוע זה.
- 9.5 יש לציין, כי הוצגה קבלה על סך של 1,600 ₪ עבור צילום תמונות, אולם הוצאה זו לא נכללה בהצעת המחיר שהגישה העמותה.

10. סיכום

- 10.1 לאור המתואר לעיל, הביקורת סבורה, כי הצעות המחיר שהוגשו בצירוף להזמנת העבודה "הוזמנו" למעשה, ולא היה בהם ממש.
- 10.2 הביקורת מעירה בחומרה, על כך שמחלקת מורשת פעלה בניגוד לנהלים והנחיות של העירייה, האמורות לאפשר שיויונית לכל מי שמסוגל, רוצה ועומד בתנאי הסף לקיום ההפנינג.
- 10.3 כלל המנהלים שאישרו את הזמנת העבודה, לא התייחסו להצעות המחיר שצורפו, להוציא חשב האגף שביקש אישור היועצת המשפטית על הפנייה לעמותה כספק.
- 10.4 הביקורת העירה בחומרה, על כך שהאירוע התקיים למרות שהזמנת העבודה לא אושרה על ידי החשב המלווה.
- 10.5 הביקורת, מותירה לשיקול דעתה של הנהלת העירייה האם לשאת במחצית התשלומים שאכן הוצאו בפועל במסגרת הפנינג זה, כנגד אסמכתאות שיוגשו לה. יש להביא בחשבון, כי הזמנת העבודה לא אושרה.
- 10.6 הביקורת ממליצה, כי בעתיד אירועי תרבות יופקו על ידי אגף התרבות או החברה לתרבות פנאי וספורט בשיתוף המחלקות שיוזמות את האירוע.